

عوارض واکسن های کووید-۱۹

سیده فاطمه رضایی ناصر آباد

دانشجوی کارشناسی آموزش زیست شناسی، پردیس فاطمه زهرا(س)، مرکز شهید رجایی، دانشگاه فرهنگیان، اصفهان، ایران

seyyede.fr@gmail.com

چکیده:

بیان مسئله: پس از شیوع بیماری کرونا و آمار فزاینده مرگ و میر ناشی از آن، وجود واکسن به عنوان بهترین راه کنترل بیماری و پیشگیری از آن ضروری به نظر می رسید. پس از صدور مجوز اضطراری استفاده از انواع واکسن های مربوط به این بیماری، واکسیناسیون گسترده در سراسر جهان آغاز شد، به طوریکه تخمین زده می شود تا کنون حدود ۴۵ درصد از کل مردم جهان واکسینه شده باشند. اما این واکسیناسیون عوارضی نیز در پی داشت که در ادامه به آنها پرداخته می شود.

هدف پژوهش: مقاله مروری حاضر با هدف بررسی عوارض انواع واکسن های کرونا نگارش شده است و سعی بر آن بوده است که انواع عوارض خفیف، جدی، نادر و رایج این واکسن ها را در بر گیرد.

یافته ها و نتیجه گیری: در این جستجو عوارض مغزی، شریانی، قلبی، پوستی و دیگر عوارض خفیف تا جدی کووید-۱۹ بررسی شد. با توجه به آمار گزارش های ثبت شده در رابطه با عوارض ناشی از واکسیناسیون کووید-۱۹ در برابر جمعیت واکسینه شده و درصد احتمال ناچیز این عوارض در مقایسه با فواید واکسیناسون، به نظر می رسد که عوارض جدی واکسیناسیون کووید-۱۹ نادر بوده و مانع از واکسینه شدن افراد مختلف نیست.

کلید واژه ها: عوارض، واکسن، کووید-۱۹، سارس-کو-۲، عوارض جدی، عوارض جانبی خفیف

Side effects of Covid-۱۹ vaccines

Seydeh Fatemeh Rezaei Naserabad

Undergraduate student in Biology Education, Fatemeh Zahra Campus, Shahid Rajaei Center, Farhangian University, Isfahan, Iran

seyvede.fr@gmail.com

Abstract

Statement of Problem: After the outbreak of Covid-۱۹ disease and the increasing number of deaths due to it, the existence of a vaccine as the best way to control the disease and prevent it seemed necessary. Following the emergency authorization to use a variety of vaccines related to the disease, widespread vaccination began around the world, with an estimated ۴۵% of the world's population vaccinated by now. However, this vaccination also had side effects, which will be discussed below.

Research Purpose: The present review article has been written with the aim of investigating the side effects of different types of corona vaccines and has tried to cover the types of mild, serious, rare and common side effects of these vaccines.

Results and Conclusion: In this search, cerebral, arterial, cardiac, skin and other mild to severe complications of Covid-۱۹ were investigated. According to the statistics of reports on the side effects of Covid-۱۹ vaccination and the vaccinated population, and the low probability of these side effects compared to the benefits of vaccination, it seems that serious side effects of Covid-۱۹ vaccination are rare and everyone can be vaccinated.

Keywords: Complications, vaccine, COVID-۱۹, SARS-CO-۲, Serious complications, Mild side effects